

Dolors Miquel Avellà

Ver7s de la terra

Rosa d'Or de Poesia Popular (Glosat)
Premis Castellitx

ALGAIDA, 2002

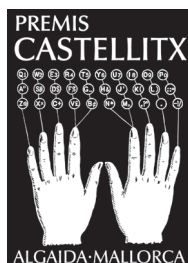

AJUNTAMENT D'ALGAIDA

Col·lecció Binària · Premis Castellitx

PC2002-G-R-0177-0147

Col·lecció Binària · Premis Castellitx · PC2002-G-R-0177-0147

© del text: Dolors Miquel Avellà

© de l'edició: Ajuntament d'Algaida, 2019

Publicat per primera vegada a *Premis Castellitx 2002. Obres premiades: Poesia, Narració Curta i Glosat*. Algaida: Ajuntament d'Algaida, 2003. (Plaguetes d'Història i Cultura», 15)

Coberta, maquetació i disseny de la col·lecció: Bartomeu Salas Mascaró

Coordinació editorial: Bartomeu Salas Mascaró

Ajuntament d'Algaida

C/ del Rei, 6 · 07210 Algaida (Illes Balears)

Tel.: 971 12 50 76 · 971 66 56 79

ajuntament@ajalgaida.net

premicastellitx@ajalgaida.net

biblioteca@ajalgaida.net

www.ajalgaida.net

Queden totalment prohibides, sense l'autorització per escrit dels titulars del copyright, qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació, total o parcial, d'aquesta obra.

Dolors Miquel Avellà

Ver7s de la terra

Rosa d'Or de Poesia Popular (Glosat)
Premis Castellitx

ALGAIDA, 2002

AJUNTAMENT D'ALGAIDA

Col·lecció Binària · Premis Castellitx

PC2002-G-R-0177-0147

El glosat *Verbs de la terra*, de Dolors Miquel Avellà, fou guardonat amb la Rosa d'Or de la Pau al xxiv Premi de Poesia Popular (Glosat) dels Premis Castellitx 2002. En foren jurats, Llorenç Antich Trobat, Pere Fullana Puigserver, Gabriel Janer Manila i Pere Mulet Cerdà.

Ver7s de la terra

CONILLETs A AMAGAR QUE LA LLEBRE ÉS A CAÇAR

NO ERA LA llebre, era el llebrer. Evidentment, la llebre no caça... O com aquella que diu: «Home ros i gos pelut més val mort que conegut», no era ros, l'home sinó gos, o sigui vagarro, i no era pleut el gos, sinó ros el pelut... O aquella altra que diu: «Sant Jaume de regalíssia, Sant Jaume de regaló.» No hi havia regalíssia ni regaló, sinó que Sant Jaume venia de Galícia i d'Aragó... així mateix no és que els de Cervera s'haguessin tornat bojós i volguessin mar, sinó que les terres de Cervera abastaven en aquell temps un ampli territori i els cerverins el que demanaven era anexionar-se terres per arribar fins al mar..., però el cas és que encara que fossin el que no eren, eren... vivien sent el que no eren, tapant el que havien sigut... fins al punt que ningú es recordava de Galícia, sinó de la regalíssia, negra i dolça...

Com es transformen les coses, de manera paulatina, lenta, sense grans escarafalls, sense que hi hagi un tali bruscat, sense consciència... així com passa el llebrer a ser una llebre i tot pren un aire amagat surrealista, que potser tingui aquesta transformació... ,un aire incompreensible, que dota l'antiga expressió d'un sentit lliure, creatiu per l'illògic....

En aquesta llebre, el llibre ha sortit a caçar. Les peces són records del passat, de com la gent va viure, del seu pensament, de la seva manera de veure el món, a Lleida.

DOLORS MIQUEL AVELLÀ

OCTOSÍLLABS DE 7 VERSOS

L'octasíllab de l'aumella
me lo dava lo aumeller,
quan lo ha gelat lo gener
i ha perdut una costella.

AIGUATS

Durant dies no es va veure volar cap ocell. Les pluges van ocasionar una gran riuada. El riu es desbordà com una emoció mai continguda, arrasà els vessants i les vores, s'endugué homes, arbres, pedres, animals, ho posà tot dins del mateix sac... També apedregà... L'aigua s'empassava la vida a bocanades... No deixava de ploure.

A lo canal de Pinyana
molts hòmens s'hi han aufegat
que l'aigua tinia gana
i no hi queia mai cap gat.

Aquest és l'apocalipsi
d'un habitant ilergeta:
que lo Segre los eclipsi
los carrers de la banqueta.

En un dir ai m'he fet pobre,
lo cel m'ha matat lo tros
l'ispirit ningú me'l trobe
ni la dona ni lo gos.

Lo cel que mos dóna el sol
mos arria pedregada
o mos fot un vent que ens mol
lo recapte i la teulada.

A les sèquies, los braçals,
hi suraven los porquets
garratibats, petitets.
Los ploraren los bancals.

DOLORS MIQUEL AVELLÀ

L'aigua ho ha aufegat tot,
ha baixat amb bogiria
ha emplenat l'amor de llot
i el passat de poesia.

Lo riu fa molts remolins
que te xuclen com la vida
i te fan anar endins
a tocar la mort dormida.

ELS MONUMENTS AQUESTS NOUS

Els acòlits de l'art anaen seguint els actes com a romeus d'un estrany pas de Setmana Santa. M'hi vaig afegir, sense gran fe però amb el convenciment íntim que en aquests actes s'hi servien (gratis), licors i menges exquisides. Fins que un dia, en una inauguració, va ocórrer que els quadres no havien arribat. Malgrat tot tothom continuà el ritual menjant i bevent, talment cristians ateus a l'hora d'una missa.

Aquí molta Mixifú,
molt sinyor, i molt tutú.
Lo art és una cosa, tu,
que no l'entén pas ningú.

Conceptes amb botifarra,
lo marquès de palangana
amorrats tots de la parra,
los artistes fan rotllana.

Los monuments aquest nous
mos donen molta portància
i mos toquen molt los ous
que, de vore'ls, passem ànsia.

Si lo paer mos va nu
hem de fer veure que no.
Mos diran rucs, calla, tu...,
no m'acostiparé jo.

Pota de porc, de cavall,
pota de llit, de gall, pota,
mètric peu, ull de poll, tall,
marxapeu, marquès de Pota.

DOLORS MIQUEL AVELLÀ

Oh si tornesson los temps
en què lo públic podia
tirar tomates i fems
si l'artista no plaïa!

• IO •

SEQUERA

Tothom mirava cap amunt, com si el cel en tingués la resposta... perquè, com que no plovia, els bancals començaven a semblar aquelles blanquinoses peces de badejo, salades, que es guardaven als rebosts i solien fer-se acompanyades de catxipanda.

Totes les baldes se clouen,
ni los arbres foten brot,
ni los gossos no se mouen:
fot un sol que ho creme tot.

S'asseca l'intiniment
fins los porcs tenen niguit,
se mos moren les siments,
os fruiters fan voranit...

Ai padrina! Aquest món
és tan re-reconsagrat
que se perd en un segon
lo que es creia ja guanyat.

Aigua, aigua, deu-mos aigua
deu-mos aigua, malparit!
Fili de puta, deu-mos aigua,
que mos falta cada nit.

A TAULA

Qui canta a la taula i xiula al llit, no té el seny gaire complit.

Lo cirvell és un misteri
fins quan és arrebossat
i lo veus a dins d'un plat
i et fa fer un saliveri.

Veus la bellesa de Roma?
Veus ara la Verd donzella?
Em partes d'aquella bella!
No, cap de cony, de la poma!

L'alegria: uns caragols
patint turment a la planxa.
Vi, costelles sota els sols
i claus calents a la panxa.

Es la coca de recapte
un minjar tan refinat
que no nicissita plat
ni diumenge ni dissabte.

Lo difecte que més bull
sense tinir l'olla al foc
i que em cou a poc a poc
és lo maliit orgull.

Per 'nar a buscar cargols
si es de nit i plou aixins
molt millor que si mil sols
mos mostréssin los camins.

Dins lo pot, la confitura,
mos porta un istiu al cap:
lo passat sempre madura
amb lo foc i sota un tap.

Quan los arbres treuen flor
naltres ja veiem la fruita,
quan les gallines fan po
naltres esperem la truita.

PAGESOS

Alguns pagesos encara eren serfs de l'església a finals de segle vint i havien de donar el tant per cent estipulat de la collita: els drets adquirits pers segles, monarquia, clerecia, eren mal vistos per aquells que doblegaven el llom, dia rere dia, i havien encara de passar comptes amb el negre cavall de la història.

Els ideals ja m'han dit
que no hi ha pas res a fer,
que quan surten al carrer
lo pagès los treu lo pit.

Mite'i tan vanitoset:
es rimena com un ninja!
Qui es pensa que sirà 'quet?
Que no cagà i que no minja?

Ni misses, ni capellans,
ni reis ni hereus. Lo tros.
I per déu un porró gros
i una arengada a les mans.

Tant tens, tan vals, si no m'erro.
La pobra va farfollant:
Que pocs capellans vindran
quan siga lo meu enterro!

Pa que los volem los reis
si los hem de mantenir?
No n'hi ha prou amb tenir lleis
i tenir allà Madrí?

DOLORS MIQUEL AVELLÀ

Pegarem foc als bancals
mos ho carregarem tot
i haureu de minjar de pot
o tomates virtuals.

Mos caguem amb tots los Sants,
amb les Verges i amb lo Déu,
amb monges i amb capellans.
Prò que no ens tòcon la Seu.

LOS HÒMENS

Los hòmens!... Qui els entengo que els compro!... (Posi-me'n mig!)

A los hòmens que els fa por
que les dones los embogin,
s'atrinxeren dins lo no
i se diuen «lo misogin».

Quatre anys ja em faran lego!
He de seguir asperant?
Vés asperant lo borrego
mentre una altra el va cardant.

Los hòmens que tenen por
són com fos gossos porucs,
et mosseguen amb agror
sense fer ni dos lladrucs.

Quan te'n vaigos a mercat
mira bé que més o manco
no te toco cap tarat
o te véngon un rosango.

Dalt de tot de lo quadrat
s'hi posa la fruita bona.
Remena una mica, dona,
i hi veuràs tot lo macat.

M'istimae amb bogiria!
Per mi ho donae tot.
I va i me fot lo bot.
Ai qui d'home se'n rifa!

Ai la Bleda! La Tomata!
Pos que ja no li vam dir
que aquell 'nava mata a mata
i les matae sens fi?

Molt prisumir lo gallet
d'anar sobrat de gallines,
i encabat dins lo llitet
no sap moure les pitxines.

Se me lligia lo Pombo,
ricitava 'namorat,
però lego m'ha dixat
quan li he dit això del bombo.

SER DE LLEIDA

*Aquí a Lleida mai ens han tingut en compte... quedem lluny, endins...
som carretera de pas.*

Me conégon per mig món
o no m'hi conégon pas
jo sé on és Alfarràs,
Benavarri i Sidamon.

Els qui són a la frontera
d'un país sense frontera
són qui reben la primera,
la segona i la tercera.

Lleida és com la Sibèria,
dins lo poble català:
Tots saben que allà s'astà
i en saben lo nom: No-Ibèria.

Aquí se mos han rifat
los romans, francesos, moros,
espanyols i lo clergat
i tots s'hi ha fotut de lloros.

Que si lo Joan i lo pebre.
Que si lo Pere i lo pa.
Sempre mos toca endinyar.
Sempre mos toca lo rebre.

Als senyors barcelonins
no els hem semblat de prou rango!
Volen més los gironins
perquè els ballen lo fandango.

Això de ser un senyor
aquí a Lleida no es veu bé:
lo que cal es dur calcer
apropiat a l'estació.

BRUIXERIES

Si tens qualsevol berruga o gra que no se'n va, la nit de Sant Joan, cap allà a les dotze, surts al camp i amb els ulls tancats camines fins on el cor et guii... Allí t'acotxes i arreplegues sense mirar una herba... et fregues la berruga o el gra i l'endemà ja haurà desaparegut...

No m'espantos quan te moros,
mare... no te m'aparegos.
Quan lo cadàver em vegos,
tocam los peus i no ploros.

Dona no te'm tornos bruixa
Sí. No plou i hi ha sequera,
però cal tenir la cuixa
del Sant Crist a dins l'aigüera?

No te'n vaigos ni te'n vingos!
Estàs-te clavat aquí
i si no mal somni em tingos
i et retorço lo verí.

No té cal cap andivina:
Quan lo gall se t'estarrufa
i no s'hi veu cap gallina
vol dir xiquet que vas llufa.

Qui vol conseguir miracle
sense haver de pagar re
que lo demano a l'oracle
del Sant Crist de Balaguer.

XIQUETES ENAMORADES

Mentre les xiquetes de ciutat eren criades sota la repressió eclesiàstica, les noies de les torres i de la pagesia, començaven ben aviat (als 14 anys o abans) la seva vida sexual.

Quan lo fred burxa la pell,
no hi ha filla res millor
que tenir un amant bell
que et sapo donar calor.

Mare, dixa-m'hi anar lego
que cap sol fa paradeta,
i l'hort no hi ha qui me'l rego
i es ricrema la terreta.

Mare, no em castigos tant
que no puc dormir de nit
pos me dol tantot lo pit
quan no me lo té l'amant.

Padrí m'he posat malalta:
dormo de dia i de nit
tinc lo cor tot ensopit
des que he tingut una falta.

Padrina m'he inamorat
d'un home que no me vol
mai me mira el disgraciat.
Me sinto com una col.

Mentre les de ciutat resen,
vine a sota dels perers,
que desig i amor em pesen
i no hi ha res més a fer.

Farem una pinitència
que hi dixarem los ginolls,
mos istimarem com folls
d'un amor de rivirència.

Pobres verges lleidatanes,
l'església les ha capat,
si el forat se'ls obre amb ganes
s'hi posen esparadrap.

POLÍTICS

Polítics? Los he vist de tots los signes —remugà la vella—. I tots buscaen una sola cosa: enriquir-se No veus que lo que és honrat, lo foten fora ràpid?

Qui es rimena a la cunya
i no sap traure's la fenyà
ni la ronya: doncs si'l renya,
«polític de Catalunya.»

Hi ha qui crida contra bisbe
però lego perd la veu
davant lo poder més lleu
quan lo seu profit atisbe.

Que li faigo bon profit
que té l'ànima en prèstic
i li paguen l'espirt.
Més val ser animal frèstic.

De l'Indíbil i el Mandoni
aprenquem a jugar bé:
la política és pel que
vol engreixar el patrimoni.

MONGES I CAPELLANS

Els revolucionaris cremaven les esglésies, entraven dins els convents, descobrien els horrors que amagaven els sagrats murs, ara ja profanats.

Dins los convents ningú sap
quines foren les barbàries,
la gota a gota a lo cap,
los crims, les tortures vàries.

Los passadissos secrets
‘naen d'un convent a l'atre
capellanets calentets
i mongetes dins lo catre.

Tirrorífic va ser quan
van trobar dins los convents
los cadàvers dels infants
que no tinien ni dents.

Amagats llits de tortura,
monges enterrades vives
amb los fillets de clausura
a les entranyes ‘dormides.
Se cremaen los convents
era la revolució.
Se mataen los parents,
allavontes, ara no.

LA GUERRA CIVIL

L'horror s'apoderà novament de la ciutat. Ningú reconeixia ni germà, ni pare... La guerra civil avançava cruenta, fins que els blaus van travessar lo Segre i un munt de moros morts de gana creuaren Lleida.

Després d'aquell bombardeig,
los qui eren vius no parlaen,
los ferits no deien reig,
fins i tot los morts callaen.

A la Rambla de Ferran
los arbres duien garlandes:
caps i braços, ulls sagnants,
colls tallats sense bufandes.

Ningú reconeix germà
ni parent, amic o esposa.
A aquell que et foti nosa
lo pots ara assassinar.

Mos menjàem pa florit,
passàem fartor de gana.
Lo budell cantae tip
de tant aire a la setmana.

Los moros van ser la fi:
guanyadors vençuts de gana.
Els capellans van sortir
a rebre Alà amb sotana.

DOLORS MIQUEL AVELLÀ

L'arsenal se va guardar
a sota de la Cerdera,
lo polvorí allí aspera
que algú el faigo esclatar.

DIU QUE ÉS ARTISTA, AQUEST PLAGA?

Lo sinyor Peremarch, pròsper empresari de tractors, ric i respectat, va observar atentament les obres d'en Tàpies i llavors, tot girant-se, va dir a l'artista: «Miri, veu? Jo també ho sé fer això. M'abaixo els pantalons, em poso de cul a la tela i deixo anar un pet d'aquells de dia de diarrea». I es va quedar tan ample.

Diu que és artista, aquest plaga?
Doncs que mogo los ronyons
i cavo uns quants cavallons...
Que no minja i que no caga?

No em vingos amb poisies,
que tinc fenyà: no t'hi cansos.
Si tu vols perdre los dies
jo no estic per tants romanços.

Potser sí que es pensa aqueit
que li farem riverència!
Que s'ho penso, lo beneit,
que ja perdrà la pacència.

No me vingos amb monsergues
que demà he de cavar.
Això de filosofar
dixa-ho als dèbils i als clergues.

'Txeca el cul de la cadira,
agafa l'aixada, tin!
Veuràs com la ruqueria
se't passa en un dir vint.

DOLORS MIQUEL AVELLÀ

No sigos tan astirat
que aviat passaràs tos sostres!
Baixa lo cap, disgraciat,
i ens veuràs a tots los rostres.

DESAMOR

*Mai l'Amor ha estat tan a prop teu que al punt no se n'allunyés. I doncs?
Per què s'allunya? Obre els ulls... El somni...*

A qui estigo rofredat,
pa calent amb molt vinagre.
A qui estigo desamat
un remei contra el coragre.

A la falda del turó
de la Seu hi astà enterrat
lo cosset d'aquell mixó
que em tinia El cor robat.

La bonica palometa
se m'ha quedat a los dits!
He volgut vere-la quieta.
Qui em distraurà ara les nits?

No me dixos amor meu
amb 'questa tristor tan fonda,
que no hi ha tristor arreu
que sigui tan i tan fonda.

Ai mare, lo desamor
m'ha gelat totes les branques,
ni lo Segre ja no cor
si lo gel no li arranques.

DOLORS MIQUEL AVELLÀ

LA CERVERA DELS BORBONS

I quan lo Borbó els va dir què volien com a recompensa a la seva col·laboració, els de Cervera van respondre que volien mar...

Quan lo rei ho va sentir
que volien a Cervera
un mar en lloc d'una aigüera,
va marxar cap a Madrí.

A Cervera hi haurà mars
quan s'afónon los casquets
i en lloc de llaurar hortets
cacem los ossos polars.

Quan lo rei ho va sentir
a Cervera lo del mar,
se'n va anar cap a Madrí
i mai més no va tornar.

Per la vostra ajuda nobles
ciutadans, bons cerverins,
us recordaran les cobles,
los borbons i los garrins.

EL BIDÓ I L'AURIGINA

El pare de la Yolanda, un enèrgic i vital pagès de la banda dreta del Segre, es mirà la gravadora, esmolà la vista, llençà una sorneguera mirada i digué: «Els barcelonins es creuen que ho saben tot, però no saben dir ni càn-tir, ni cantiró, ni silló». I començà a buidar un cabàs de paraules vives so-bre les nostres orelles adolescents.

Que vós quatre batalletes?
Càgon déu i com hi ha món!
A los cabdills ilergetes
los tenim davant lo pont.

És rectangle, lo quadrat
lo verí és vi al bidó,
l'aigua seu a lo silló
i lo cossi tus mullat.

Auricoc, au!, aurigina
aufals, auliva, auberca,
aurelleta, aurella terca,
aulora aubats, aurina.

Cort de porcs i corralina,
és tota l'aristocràcia;
Robespedra, la viina,
tallant colls amb prouta gràcia.

Que coses deu fer la rosa
per burxar sense patir?
L'iligància és una cosa
difícil de difinir...

DOLORS MIQUEL AVELLÀ

Sapastre tartany tronat
ets un présic, un tomata,
quina mula t'ha agafat,
que l'aixada a tu no et mata!

Que no sígon los sigons
si volen ser los primers.
Dixa'ls passar. Au i ves
i no em tocos los collons.

CARRERS, PLACES

Cap allà a les 4 del matí la Trini se n'anava arrossegant lo carretó cap al mercat del riu, a comprar la fruita per revendre-la. Al davantal hi duia los quartos.

M'estifolla un dispropòsit
Em corseca una passió,
m'arromango vora el Pòsit
m'hi foto una injicció.

Vigila que no et màcon
que a la poli no li vòlon.
A la Seu potser t'atràcon
o et màton o et viòlon.

Los rics han dit a la poli
que no vigilin la seu,
volen que tot lo vell voli
per invirtir-hi a baix preu.

Lo cimintiri antic
tinia una carreta
que feia catrac-catric
quan passae la porteta.

Diu que en deien lo Garrut,
de lo cimintiri antic.
Aquet nom tan collonut
no lo sap ni vell ni xic.

Plaça de la Sal, tan fina,
m'he girat i m'he gelat
quan he vist en 'quella nina
estàtues del passat.

Carrer Cavallers, Major,
Empedrat vell, vell tresor.
Els tres tombs, el sortidor
i al Roser, lliçons d'amor.

Paeria i sinofós:
si no fos el que seria,
si seria s'hagués fos
si es fongués ho pairia.

PANTANOS

Lo pantano de Santana va ser construït més amunt d'Alfarràs... Hi hagué una set enorme de pantanos a la nova Espanya creada pels fatxes.

Empatanegat pantano,
ets el símbol nacional:
aigua muda pel marrano
morro dur del general.

El dia que es trencarà
lo pantano de Santana
no quedarà ni una cana
que visco en tot lo pla.

Així diu la profecia
quan lo pantano es trencó
tothom a córrer arrenco:
no paro fins a Gandia.

Mos fa por, mos fa terror,
mos lo imaginem petant,
grunyint roig, boig arrasant,
los fruiters, los horts, lo cor.

CONSELL PER A DONES JOVES

Un bon dia el jove deixà d'aparèixer per la casa dels pares d'ella, on era rebut amb copes de conyac i mil afalacs. Aleshores, a la jove, li començà a aparèixer la panxa. A ningú li va estranyar aquell fi engany. En definitiva el jove era benplantat i ella, lletja i retrassada. Els pares ja ho haguessin hagut de veure.

Cacem a vesc los mixons,
parem amb delit la trampa,
esperem les ocasions
que el pardal sempre s'enxampa.

Si lo pensament m'hi bada,
me fa sentir molt enfado.
Aquet home que m'agrada
me fa ràbia que m'agrado.

L'animal que rep la surra
no tornarà vora teu.
Parla-li amb dolça veu,
sigues bruixa i no burra.

Los agrada que los digos
que no hi ha dingú com ells,
i mal n'hi haigo a fardells,
dis-los-ho i no te'n rigos.

Los camins del desencant
me los sé amb tos ulls tancats:
se comencen caminant
sense por amb los ulls tancats.

No et faços la dona furra,
escolta'ls amb tres orelles.
Goita aquella com se'ls curra:
els adula i els fa ovelles.

Obre els ulls, que lo afamat
lo que vol es sucar el pot.
Si et promet donar-t'ho tot,
pren-l'hi per anticipat.

CARRETERES

Amb la seva corpòria impressionant, la gorra atrapant un cap orlat per un quants pèls vells i rossos, anava vorejant la carretera, fins que trobava en un revolt amb pujolet un delicat esmai que aixoplugava un safareig. S'estava allí uns moments mirant, no sé pas què.

De Juneda a Borges Blanques
una corba pirillosa
feia 'nar tranques barranques.
Ara no res hi fa nosa.

S'obre a tots los vents,
la farinera de Gualda,
los llevants i los Ponents
sense forrellat ni balda.

A Granyena o Marimon,
a Butsènit o a Gardeny,
lo seny fa moure lo món
lo món fa perdre lo seny.

Tires per la carretera
deixes les torres enrere
i a la pujada primera
hi ha lo Secà de Sant Pere.

Los nyúvols biavets biavets
los trobes a la llitera
que o piou poc a poquet
o piou amb banyots de fera.

DOLORS MIQUEL AVELLÀ

'Nem cap a Torrefarrera
passem lego per Corbins
mos encenem una xera
i ens fotem los cargolins.

L'AMOR

El Sr. Plana era l'únic home de tot el barri que conservava aquest costum. Cap allà a les dues del migdia el veies passar, amb americana, perfectament empolainat, amb aquella delicadesa de gestos, la placidesa al rostre i una rosa resplendent i fresca a la mà. La duia a la seva dona. Aquell gest es va allargar anys i anys. Repetint-se idèntic, feia somniar en un amor que no era d'aquell barri. Fins que algú va posar de moda la festa de Sant Jordi...

L'amor és la malaltia
més rara de tot lo món.
Lo exmalalt que la tinia
la busca per tot lo món.

Los teus ulls i tos meus llavis
semblen lo ferro i l'iman
que quan los uns van anvant
los altres se posen savis.

T'estimo tan tan endins
que no tinc por de la por
ni dels límits o els confins
més desconeguts del jo.

Lo caldero es torna negre
amb un foc massa excessiu,
que és lo foc que és més alegre,
però no lo foc més viu.

Les cançons de los mixons
son dolces i refinades
t'atxequen les imocions
i et vetllen les migdiades.

Lo vent i la pluja fan
un matrimoni de cine:
lo un la pren cada instant,
l'altra tot li ho andivine.

MAL MENJANTS

De matí, a les hores de sol, apareixia una taca negra, petita, arrupida, eixuta, desnerida. De tan vella que era, la taca es desdibuixava en taques menors de color carn: unes mans esprimatxades com branquetes de fruiters hivernals, una cara pàl·lida que semblava sortida del pinzell de Modigliani. La taca era l'Antonietta, endolada, amb un mocador negre, al cap, que li feia un nus de falciot adormit a la gola.

Lo floret i lo florit
són semblances ben llunyanes.
Lo floret és aixirit
lo florit du corc i canes.

Aquell se creu un figura
perquè ha lligit quatre coses,
jo he aulorat mils de roses
i els he donat sepultura.

Aquest mal és dimoníac.
Mos caldrà un exorcisme
fi, xorat del catecisme:
que és lo mal hipocondríac.

Astà tota empiocadeta!
No se mou ni se mourà.
Ai la vella padrineta
amb lo temps a dins la mà!

DOLORS MIQUEL AVELLÀ

Tots tinim la papereta
i tots acudim a la rifa,
la venda sempre és secreta
i la mort a tots esnifa.

He agafat lo mal minjant,
contra ell no es pot fer re
més que jaure i 'nar esperant
que te minjo en un noré.

MATRIMONIS

El dia dei meu matrimoni una de les dones grans de la família em va allisonar... «La base del matrimoni és aguantar, filleta —em va xiuxiuejar com si allò fos un secret—. Aguantar... —repetí i em mirà com si jo no en tingués gaire d'aguante...—. Tots els problemes, així i tot, —rectificà— se solucionen al llit...»

Els teus pèls no te'ls depilos
amb la meua maquineta
d'afaitar, estimaeta,
que te'n sortiran a quilos.

'Quella dona és una santa!
I 'quell atre un malparit.
Dormen a tocar de pit
i dingú no se n'espanta.

La parenta s'obsessiona:
li agafen neures i angoixes
i té les entranyes moixes
quan li ve lo mal de dona.

Lo meu home és un patxot:
jeu com lo gos massa tip
dessiguit es fot un rot
i s'adorm en un dir rip.

'Tas-te. Dixa-m'ho dir a mi:
Que ho tistifícon los móns
que hem pujat fins lo Cadí
i hem baixat molt rovellons.

Lo meu home és un sinyor
no li pengem mai los forros
i després d'un bon fartó
se torca sempre los morros.

Fill, porta amb orgull les banyes
si la parenta ho fa bé.
I si no busca't la que
te la pelo entre les canyes.

Dixa'm ja, no m'empudegos,
que tinc fenyà amb la canalla:
Tu em vas fer 'questos borregos.
T'haguessos fet una palla.

L'ARTISTA

I allavontes lo Carles Hac Mor s'atxecà lo camall de los pantalons i vai poder admirar la gràcia d'aquells mitjons rojos, que no blaus ni vermells. Di siguida me va dir que no ni tinien cap de títol...

Del cap isca i capisca
lo Carles Mor i la hac
que correm per l'autovisca
sense cotxe i sense tac.

És una cosa molt fonda?
Dis: què és la profunditat?
És quan baixes amb la sonda
i lo nas lo tens tapat.

Aquesta lletra de sopes
m'ha ixcitat tant, l'ostiqueta!
que lo mugró de les popes
traspassa la jaqueteta.

Ascolta: cap poesia
no s'hi sint per lo carrer.
Los morts no lligixen re,
pas que ningú s'hi angunia!

LA BOIRA

*Quan la boira ens visitava, la ciutat desapareixia. I els ciutadans també.
Fantasmals es movien en aparicions i desaparicions sobtades dins del cos
reptant de la boira, que s'arrossegava indolent i sense pressa.*

L'esperit astà de dol
¿de l'ànima que me'n dies?
Ai, xiqueta! ja fa dies
que dingú no veu lo sol

La boira mos ha tapat
lo que mos és conegut
tot ha desaparegut
com si res no fos estat.

Un mes portem a les fosques,
amb lo cel catxifollat,
mos falta oli a les rosques
i un raig de sol al terrat.

Qui amb boira viure sap
sense veure ni on é
ni qui va ni qui li ve,
ben posat lo té, lo cap.

Ben posat lo té lo cap
Ben posat lo té lo cap
Ben posat lo té lo cap
Ben posat lo té lo cap
Ben posat lo té lo cap
Ben posat lo té lo cap
Ben posat lo té lo cap
Ben posat lo té lo cap
Ben posat lo té lo cap
Ben posat lo té lo cap
Ben posat lo té lo cap
Ben posat lo té lo cap
Ben posat lo té lo cap
Ben posat lo té lo cap

